

De Barbet

Ofwel de Griffon d'arret a poil laineux

De Barbet, of de Franse Waterhond, zoals hij ook wel wordt genoemd, is niet zo'n heel bekende verschijning. Hij is bijna uitgestorven geweest, maar dankzij inspanningen van enkele enthousiaste aanhangers van het ras is hij gelukkig bewaard gebleven. Toch is het nog een vrij kwetsbaar ras, omdat het ook nu nog maar weinig voorkomt...

Herkomst

Het is onduidelijk hoe de Barbet precies is ontstaan. De meest geaccepteerde theorie is dat het ras afstamt van herdershonden met een koordvacht uit Noord-Afrika die in de zevende en achtste eeuw met de islamitische Moren naar Europa kwamen, toen deze het Iberisch Schiereiland bezetten. Zij werden verder mee Europa ingenomen door legers die terugkeerden naar hun land. Zo trokken deze honden over de Pyreneeën naar Frankrijk en Centraal-Europa. Natuurlijk werden de honden vermengd met de reeds aanwezige honden, zodat er in verschillende gebieden nieuwe typen honden ontstonden. Zo kwamen er Barbetachtige honden voor in geheel Europa. Van Rusland tot Spanje en westelijk in Engeland en Ierland vonden men honden van dit type.

De eerste indeling in hondentypen die is overgeleverd, is de 'De Canibus Britannicus', in 1570 in het Latijn geschreven door dr. Johannes Caius (tevens de geneesheer van koningin Elisabeth I) en zes jaar later vertaald naar het Engels. Caius maakte een onderverdeling in een groep honden die werd gebruikt bij de vogeljacht, de Aucupatorii genoemd. In deze groep hoorden thuis de Index (ofwel de Setter), de Aquaticus (waterhond) en de Spaniell.

George Louis Buffon beschrijft in zijn 'Histoire Naturelle' in 1758 dertig variëteiten van honden die op dat moment bekend waren. Hij maakte een duidelijke onderverdeling in de spaniel, de 'grand barbet' en de 'petit barbet' waarvan hij stelde dat die het resultaat was van een kruising tussen de barbet en een kleine spaniel.

Populair

De Barbet is dus al een oud ras, dat sinds de zestiende eeuw onder deze naam bekend staat. Waarschijnlijk heeft hij daarvoor echter ook al lange

tijd bestaan. Hij stamt af van waterhonden die gebruikt werden bij de vogeljacht en die in heel Midden-Europa voorkwamen. Uit de overgeleverde schilderijen, tekeningen en vermeldingen kunnen we opmaken dat deze honden populair en wijdverbreid waren. Zijn naam dankt hij aan zijn garnituur (wenkbrauwen, snor en baard). In het Frans is 'barbe' baard en daarmee kreeg de Barbet zijn naam. De Barbet is door zijn vele positieve kwaliteiten bij verschillende rassen in opbouw ingezet. Rassen die in deze genoemd worden zijn de Briard, de Poedel, de Bichon, de Newfoundland en de (Korthals) Griffon.

Na de Tweede Wereldoorlog waren er nog maar enkele exemplaren van het ras over en stond het op het punt van uitsterven. Reden hiervoor kan zijn geweest dat men in de negentiende eeuw grote gebieden moerasland ging droogleggen om malaria terug te dringen en landbouwgrond te winnen. Daarnaast kwam er meer concurrentie van nieuwe, modieuze rassen die de eenvoudige Barbet verdrongen, zoals de Labrador Retriever.

Aan het eind van de negentiende eeuw werden de eerste hondenshows georganiseerd. Dit gaf een heel nieuwe impuls aan het fokken van honden. In plaats van selectie op werklust en nut kreeg men nu oog voor het exterieur. Men ging raspunten voor verschillende rassen vastleggen, waarin het ideaalbeeld van het ras werd vervat. De eerste standaard die voor de 'Barbet d'Arret' werd vervaardigd stamt uit 1894.

Moderne geschiedenis

In 1920 kocht jachtliefhebber de heer Le Houelleur een trekhond die voor de melkhar stond, die hij herkende als Barbet. Hij noemde deze reu Medor. Medor dekte de Braque d'Auvergne teef, Timballe. Uit deze combinatie werd in 1927 een teef geboren, Besseff, die in 1933 de teef Hourie wierp.

IN HET KORT

De Barbet is een middelgrote hond met een waterafstotende, wollige, gekrulde vacht. Hij is rustig, maar zeker geen 'dooie diender'. Hij is afhankelijk van aard, vrolijk, gezellig en blijmoedig. De Barbet is geen grote blaffer. Hij slaat niet zo snel aan en laat zich niet te pas en te onpas horen. Er zijn hierin natuurlijk wel individuele verschillen aan te merken. Met andere honden gaat hij meestal goed om en ook met andere huisdieren is hij goed te houden, als hij hiermee goed gesocialiseerd is.

De Barbet vindt het door de band genomen heerlijk om te zwemmen. Het maakt hem daarbij niet uit hoe koud het water is, want hij duikt er zonder twijfel in. Er zijn echter ook Barbets voor wie het water niet direct aantrekkelijk is. Niet iedere Barbet gaat van nature graag het water in. Verder is hij over het algemeen een goed apporteur, doch ook hier zijn uitzonderingen.

Hourie werd gekocht door een vriend van de heer Le Houelleur, dr. Vincenti, van kennel 'Mas de la Chapelle'. Zij kreeg drie nesten van de reu Iff de Floriac. In het eerste nest werd het teefje Joyeuse geboren, van wie veel van de moderne Barbets afstammen. Dr. Vincenti liet Hourie, Joyeuse en twee van haar kinderen registreren als 'Barbet d'Arret' in het midden van de jaren dertig van de vorige eeuw. Een hele tijd kwam het ras sporadisch voor, tot men in de jaren zeventig bewust is gestart met een terugfokprogramma. De dochter van dr. Vincenti, 'madame Pêtre', trad in de voetsporen van haar vader en probeerde de lijn van haar vader terug te fokken. In de jaren zeventig en tachtig was haar kennel 'Di Barbochos Reiau de Prouvenco' van

RASSTANDAARD

LAND VAN HERKOMST: Frankrijk.

FCI-NUMMER: 105.

RASGROEP: 8: Apporteer- en Waterhonden, sectie 3.

VERTALING: door Brigitte Waller-Rengelink.

Aangezien deze rasbeschrijving geen officiële vertaling is van de officiële standaard van de FCI, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De originele FCI-standaard is Franstalig.

GEbruik: waterhond voor de jacht op waterwild. De Barbet is, zoals alle waterhonden, meer dan slechts een apporteerder. Hij dient het wild dat zich in de waterbeplanting schuilhoudt te zoeken, vervolgens op te stoten en na het schot te apporteren. Ongevoelig voor kou, gaat hij onder alle weersomstandigheden te water.

BEKNOpte GESCHIEDENIS: zeer oud ras, komt in heel Frankrijk voor, werd voor de jacht op waterwild gebruikt en is vanaf de zestiende eeuw in diverse boeken beschreven of genoemd.

ALGEMEEN VERSCHIJNINGSBEELD: een hond van gemiddelde grootte; een bijzonder kenmerk van het ras is de dikke, wollige beharing, die een nuttige bescherming biedt tegen kou en vocht. Door zijn overvloedige baard (Frans: barbe) kreeg hij zijn huidige naam Barbet.

BELANGRIJKE VERHOUDINGEN: snuit iets korter dan de schedel. De lengte van het lichaam, gemeten van de voorste punt van het schoudergewricht tot aan de staartaanzet, is iets groter dan de schofthoogte.

GEDRAG/KARAKTER (AARD): evenwichtig, zeer baasgericht, zeer sociaal, houdt van water, ook wanneer het water zeer koud is.

SCHEDel: het haar op de kop moet tot op de neusrug vallen. De baard is lang en dicht; de snor bedekt de gehele neusrug; het is zeer dicht. *Schedel:* rond en breed. *Stop:* duidelijk.

GEZICHT: *Neusspiegel:* breed, met goed geopende neusgaten; zwart of bruin, afhankelijk van de vachtkleur. *Snuit:* tamelijk hoekig. De neusrug is breed. *Lippen:* dik, goed gepigmenteerd, volledig bedekt met lang haar. De rand van de lippen is zwart of bruin.

KAKEN/GEbit: de kaken hebben een gelijke lengte. Schaargebit, krachtige tanden. Goed ontwikkelde en goed geplaatste snijtanden.

OGEN: rond, bij voorkeur donkerbruin. De rand van het ooglid is zwart of bruin.

OREN: laag aangezet (op ooghoogte of er iets onder), lang, plat, breed, bedekt met lang haar, dat koorden vormt. Als de oren naar voren getrokken worden reiken ze minstens 5 cm voorbij de neusspiegel (inclusief haar). De oorschelp hangt over de mondhoeken.

HALS: kort en krachtig.

LICHAAM: *Rug:* stevig, met een rechte bovenlijn.

Lendenen: gewelfd, kort en krachtig. *Kroep:* rond van opzij bekeken, harmonisch overgaand in het bovenste deel van de lendenpartij. *Borst:* breed, goed ontwikkeld, diep, tot de ellebogen reikend; ronde, maar geen tonvormige ribbenkast.

STAART: licht geheven, iets boven horizontaal gedragen als de hond in actie is, diep aangezet, aan de punt een lichte haak vormend.

VOORHAND: *Schouders:* schuin liggend. De hoek schouderblad-voorpoot (scapulo-humeral) ligt tussen 110° en 115°. *Bovenbeen:* krachtig en gespierd. *Onderbeen:* rechte krachtige botten, loodrecht, volledig bedekt met lang haar.

ACHTERHAND: *Bovenbeen:* licht hellend, sterk gespierd. *Spronggewricht:* diep, goed gehoekt. *Achtermiddenvoet:* recht.

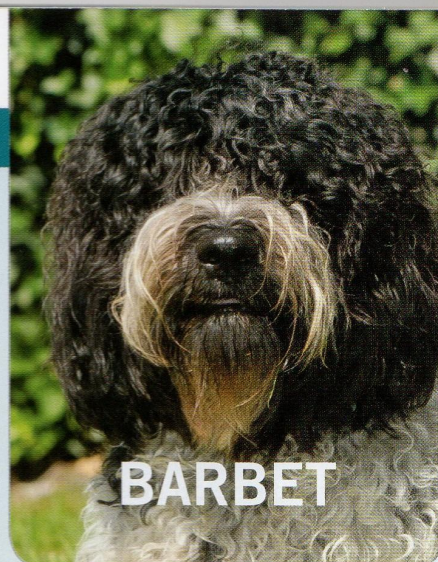
VOETEN: rond, breed, bedekt met haar.

GANGWERK: lichtvoetig gangwerk; poten bewegen in één lijn met het lichaam. Gemiddelde voorwaartse beweging met goede stuwning van achterhand.

HUID: relatief dik.

VACHT: lang, wollig, gekruld; kan koorden vormen. De vacht is dicht en bedekt op natuurlijke wijze het gehele lichaam. Dit is een belangrijk kenmerk van het ras. Sinds mensenheugenis werd de vacht van de Barbet ingekort om hem niet te hinderen bij zijn werk en levensstijl.

KLEUR: eenkleurig zwart, grijs, kastanje, fawn, zand, wit, of meer of minder bont. Alle schakeringen bruin- en zandkleur zijn toegestaan. De schakering dient bij voorkeur over het gehele lichaam gelijkmatig te zijn.

BARBET

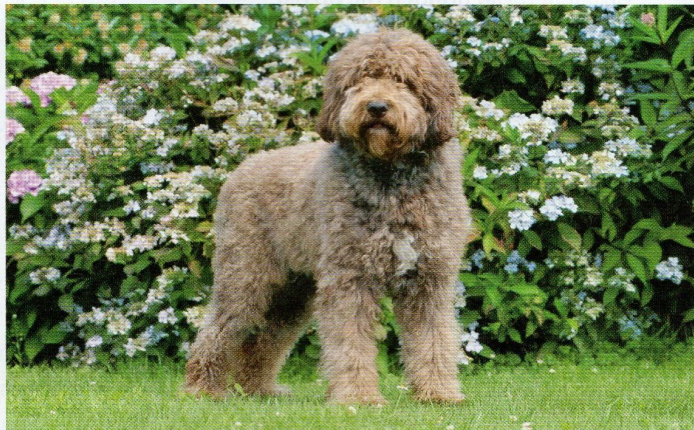
SCHOFTHOOGTE: voor de reuen: 58 cm tot 65 cm; voor de teven: 53 cm tot 61 cm. Met een tolerantie van +/- 1 cm.

FOUTEN: iedere afwijking van de hiervoor vermelde punten moet als een fout worden aangemerkt. De mate waarin, moet in verhouding tot de ernst van de fout staan.

Fijn gebouwde en smalle kop, smalle en te lange snuit, dunne lippen. Onder- of overbeet. Tanggebit. Lichtgekleurde ogen. Hoog aangezette oren (hoger dan ooghoogte), dun, kort, smal. Nek dun en lang. Holle rug. Lendenpartij lang en zwak. Rechte kroep. Smalle borst. Hoog aangezette staart, over de rug gedragen, gekruld of tegen de kroep of de lendenen gedrukt. Staartloos of te korte staart (anourie, brachyourie). Steile schouder. Dunne bovenpoot. Voorpoot met fijne botten, bevedering. Achterhand: vlak dijbeen, recht spronggewricht, bevedering; aanwezigheid bijtenen; fijne en dunne poten, zonder beharing. Dunne huid. Kort haar, ruw, niet wollig, niet gekruld. Kleuren: alle buiten de in de standaard genoemde kleuren.

UITSLUITENDE FOUTEN: agressief of schuw karakter. Honden, die duidelijke lichamelijke abnormaliteiten of gedragsstoornissen vertonen, dienen gediskwalificeerd te worden.

OPMERKING: de reuen moeten twee normaal ontwikkelde, volledig in het scrotum ingedaalde testikels hebben. ◀

grote invloed. In dezelfde tijd was de heer Jean Claude Hermans uit Parijs geïnteresseerd geraakt in het ras door een advertentie van mevrouw Pètre. Hij was echter niet onder de indruk van haar honden en besloot onder de kennelnaam 'Des sauté Ruisseaux' een eigen lijn op te bouwen. Hij ging ervan uit dat de oorspronkelijke Barbet was uitgestorven en poogde het ras te herontwikkelen. Hij kruiste daartoe enkele keren de Standaard Poedel in. Hierdoor veranderde de Barbet in verschijningsvorm. Hij werd wel tien centimeter hoger!

De heer Hermans liet enkele malen de rasstandaard aanpassen aan de hond die hij zelf voor ogen had. In 1980 richtte hij de Barbet Club op in Frankrijk. Hij bleef daarvan voorzitter tot 2001.

In 1985 werd door zijn toedoen de Barbet uit FCI-rasgroep 7: Staande Jachthonden gehaald en ingedeeld bij rasgroep 8, in de sectie Waterhonden. Vanaf dat moment kreeg mevrouw Pètre het moeilijker om haar honden te registreren en showen, omdat zij een meer golvende dan krullende vacht hadden en minder hoog op de benen stonden.

In 1992 importeerde de heer Georgii honden van mevrouw Pètre naar Duitsland, waar zij wel geregistreerd konden worden. Hij had meerdere honden in co-eigendom samen met mevrouw Pètre. Deze honden, de 'Poppenspärer'-lijn, vormen de basis van veel van de Barbets die we tegenwoordig kennen. In 1995 keurde de Duitse Kennel Club een outcross goed. De Barbetreu Hercule werd gepaard met de Portugese Waterhondteef Elsa do Lusiadas, ter bevordering van genetische diversiteit. Er is ook sprake van inkruising van de Ierse Waterspaniel en de Spaanse Waterhond, maar dat zijn niet-goedgekeurde outcrosses. Vanaf 2000 worden de twee bestaande lijnen door sommige Europese fokkers

VERZORGINGSTIPS VAN DE ABHB-TRIMSALONS:

De Franse Waterhond houdt zijn prachtige barbe, waaraan hij zijn naam te danken heeft, graag intact. Gelukkig is het meestal een nette water-innemer dus voor een waterspoor daar vandaan hoeft u niet bang te zijn. Als onvervalste chien d'eau houdt hij ook van zwemmen. De vachtlengte wordt geacht zo rond de 15 centimeter te zijn, en dáár komt dus wel water van af. Gelukkig is het geen verplichting om de gekrulde en dichte vacht op deze lengte te houden. Voor de tentoonstelling is het prachtig, maar in het dagelijks leven kan de Barbet met een korter kapsel toe. De vacht is qua structuur vergelijkbaar met die van de Poedel en andere waterhonden: niet verharend, wel vuil en vocht vasthoudend en met de neiging tot klitten. Borstelen en kammen is het devies, want een geklitte vacht is hoogst onaangenaam voor een hond. Klittende haren haken in elkaar en deze worden naar elkaar toe getrokken. Een geklitte vacht gaat hierdoor steeds strakker om het dier zitten. Iets om te voorkomen. Het modelleren van de Barbet wordt zonder overdrijvingen gedaan, dit om zijn ongeunstelste verschijning te benadrukken. Een behaarde staart, zijn snor, baard en kuif maken samen met de lange oren het uiterlijk van deze voorvader van alle waterhonden. De lengte van het lichaamshaar is facultatief. Al naar gelang de staat van de vacht en de wens van de eigenaar zal een Barbet iedere twee tot vier maanden een ABHB-trimsalon mogen bezoeken. Na een badbeurt, kammen, borstelen en modelleren zal de Barbet met een nevelspray 'terug gekruld' worden, want elke gelijkenis met de Poedel wenst men te voorkomen. U vindt de adressen van ABHB-salons op: www.abhb.nl Zij zullen deze vriendelijke waterhond met plezier begroeten.

gemengd, wat goed is voor het verbreden van de fokbasis.

In Frankrijk is zijn sterrijzende. Buiten het land van herkomst is hij slechts mondjesmaat bekend, maar in veel landen, zoals Nederland, vindt hij een kleine, maar trouwe schare aanhangers die zijn lof prijzen. In ons land zijn ongeveer zeventig Barbets.

Taak

De Barbet is een jachthond die voornamelijk is ingezet bij de jacht op watervogels. Hij werkte oorspronkelijk zowel voor als na het schot, in en om het water. Hij had tot taak het wild op te stoten. Na het schot van de jager moest de Barbet het wild vervolgens apporteren, veelal uit het water. Met zijn waterafstotende vacht was de Barbet in staat om gedurende lange tijd ook in

zeer koud water actief te zijn.

Behalve als jachthond werd hij ook door vissers gebruikt om geschoten watervogels te apporteren. Tegenwoordig wordt de Barbet voornamelijk als gezelschapshond gehouden. Zijn prettige, vriendelijke en rustige karakter maken hem hiertoe uitermate geschikt.

Karakter

Zoals we eerder gezien hebben, had de Barbet bij de jacht ook een apporterende taak. Apporterende honden zijn over het algemeen gemakkelijk op te voeden, omdat dit honden zijn die bereid zijn om samen te werken met hun baas en het wild bij hem terug te brengen (lees: hun buit aan hem af te staan). Deze eigenschap zien we ook bij de moderne Barbet nog terug. Hij is

Portret

een hond met 'will to please'. Maar enige zelfstandigheid kan hem niet ontzegd worden.

De Barbet heeft een blijmoedig en onbevangen karakter. Hij is vrij ten opzichte van mensen en heeft een open instelling. Hij vindt bezoek doorgaans dan ook heel gezellig. Hij is evenwichtig van aard. Nervositeit mag niet voorkomen binnen het ras. Hij is speels en vrolijk en vindt het heerlijk als hij samen met zijn baas iets kan ondernemen.

De Barbet is echt een contactgerichte hond. Het is voor hem essentieel dat hij deel kan uitmaken van het gezin waar hij woont. Hij is ongeschikt voor een leven als kennelhond. Zonder het contact met zijn mensen zal hij zeker verkommeren.

Met kinderen gaat hij doorgaans prettig om. Het is daarbij wel heel belangrijk dat u de omgang tussen uw kind en hond zelf goed coacht. U dient er altijd voor te zorgen dat zij niet onbegeleid in een ruimte samenzijn. Alleen dan als u er zelf bij bent om hun gedrag te observeren en waar nodig bij te sturen, kunt u garanderen dat zij prettige ervaringen met elkaar opdoen en elkaar blijven waarderen.

Opvoeding

De Barbet is een intelligente en leergierige hond. De opvoeding hoeft dus geen probleem te vormen, mits de baas weet hoe hij zijn hond het best kan begeleiden en rekening houdt met zijn neiging tot eigenzinnigheid. Het enige nadeel bij de opvoeding van de Barbet zou juist wel eens zijn intelligentie kunnen zijn. Hij doorziet feilloos de zwakke plekken van zijn baas en zal niet schromen daar gebruik van te maken. Hij heeft een baas nodig die liefdevol, maar heel duidelijk is. Consequent handelen is bij dit ras essentieel, want als u een keer de teugels laat vieren, zijn wat uw Barbet betreft de regels veranderd. Zo kan hij

proberen om wat in rang te stijgen. Dat is ongewenst. Als hij echter weet waar hij aan toe is en wat zijn plek in de roedel is, dan is het geen probleem om hem tot gezeglijke hond op te voeden. Dan laat hij zich graag door u leiden.

Sportief

De Barbet is een rustige en evenwichtige hond. Toch is hij wel sportief aangelegd en doet u hem een groot plezier als u met hem iets onderneemt. Als hij mentaal en fysiek niet voldoende uitdaging krijgt, kan het zijn dat hij eigen initiatief gaat ontwikkelen, wat door de eigenaar zelden als positief beschouwd wordt. Sporten die u met hem kunt beoefenen zijn canine freestyle, agility, obedience, flyball of natuurlijk jachttraining. Hij vindt het heerlijk als hij met zijn baas kan samenwerken en ook lange wandelingen of fietstochten zal hij op volwassen leeftijd zeer waarderen. Heeft u een keer minder tijd om er met hem op uit te trekken, dan kunt u ook in of om het huis allerlei spelletjes met hem doen. Ook hieraan kan hij veel plezier beleven.

Vacht

Een groot voordeel van de vacht van de Barbet is dat hij niet zo'n typische hondengeur heeft. Zelfs als zijn vacht nat is, ruikt u hem niet of nauwelijks. Een ander voordeel van zijn nauwelijks

verharende vacht is dat deze door sommige mensen geprezen wordt als ideale vacht voor mensen met een hondenallergie die toch graag een hond willen. Een vacht als die van de Barbet schijnt dan een uitkomst te zijn. Behalve voordelen heeft de vacht ook wel wat minpunten. Hij moet goed verzorgd worden en regelmatig geknipt. Daarnaast is het zo dat uw Barbet in zijn vacht na iedere wandeling wat souvenirs meeneemt: stukjes hout, ladingen zand, enzovoort.

Gezondheid

Omdat de Barbet wereldwijd maar zo weinig voorkomt, is er niet zoveel bekend over erfelijke gezondheidsproblemen die bestaan binnen het ras. Men kan nog niet zoveel generaties terugkijken naar problemen die zich voordoen. Er zijn incidentele gevallen bekend van heupdysplasie en epilepsie. Veel fokkers testen hun ouderdieren op heupdysplasie en oogaandoeningen. Voor wie binnen de vereniging fokt is het testen op oogaandoeningen zelfs verplicht.

Iets dat we meer zien bij honden met hangende oren, is dat die honden sneller oorproblemen hebben dan honden met staande oren. Het is dan ook zaak om de oren van uw Barbet regelmatig te controleren en zo nodig schoon te maken om oorinfecties te voorkomen. ◀

INFORMATIE

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de **Barbetclub**, de Nederlandse rasvereniging voor liefhebbers en fokkers van de Barbet, *secr.:* mev. Leny Smit, Loopeend 11, 3435 VL Nieuwegein, telefoon: 030-6032106. e-mail: leny@barbetclub.com *Website:* www.barbetclub.com

Een waterhond

voor de jacht op waterwild...

HOND
onze

september 2010

